SCDCOC Popăuți

GHID AL AVERTIZORULUI DE INTEGRITATE

Avertizorul în interes public

Cadrul legal de siguranță pentru avertizorul în interes public este reprezentat de *Legea nr.361/2022 privind protecț'a avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare.*

Avertizorul în interes public este persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional. Conform prevederilor legale, *contextul profesional* include activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în baza cărora persoana poate obține informații referitoare la încălcări ale legii și poate suferi represalii, în caz de raportare a acestora.

Conform prevederilor legale, *informațiile referitoare la încălcări ale legii* reprezintă acele informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări.

Fapte care pot face obiectul avertizărilor în interes public

Pot face obiectul avertizărilor în interes public faptele care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, în domenii precum:

- achizițiile publice;
- serviciile, produsele și pieţele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
- siguranța și conformitatea produselor;
- siguranța transportului;
- protecţia mediului, protecţia radiologică și siguranța nucleară;
- siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;
- sănătatea publică;
- protecţia consumatorilor;
- protecţia vieții private, a datelor cu caracter personal, a securității rețelelor și sistemelor informatice;
- încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum acestea sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene;
- încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii.

Modalităţi de raportare privind încălcări ale legii

Raportarea - comunicarea orală sau scrisă de informaţii, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii.

Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente la nivelul autorităţilor, instituţiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum şi în cadrul persoanelor juridice de drept privat, însă avertizorul în interes public care efectuează o raportare poate alege între canalul intern de raportare şi canalul extern de raportare.

Raportarea se face în scris, pe suport hârtie/în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice/prin alte sisteme de mesagerie vocală sau prin întâlnire faţă în faţă, la cererea avertizorului în interes public.

Raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informaţii referitoare la încălcări ale legii, realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autorităţile prevăzute în lege.

Autorităţile competente să primească raportări privind încălcări ale legii reprezintă:

a) autorităţile şi instituţiile publice care, potrivit dispoziţiilor legale speciale, primesc şi soluţionează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competenţă;

b) Agenţia Naţională de Integritate;

c) alte autorităţi şi instituţii publice cărora Agenţia Naţională de Integritate le transmite raportările, spre competentă soluţionare.

Conţinutul raportării privind încălcări ale legii

Raportarea cuprinde, cel puţin, următoarele:

- numele şi prenumele;
- datele de contact ale avertizorului în interes public;
- contextul profesional în care au fost obţinute informaţiile;
- persoana vizată, dacă este cunoscută;
- descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorităţi, instituţii publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum şi în cadrul persoanei juridice de drept privat;
- probele în susţinerea raportării, după caz;
- data şi semnătura, după caz.

Prin excepţie de la prevederile anterior menţionate, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează şi se soluţionează în măsura în care conţine indicii referitoare la încălcări ale legii.

Modalităţi de raportare privind încălcări ale legii

Raportarea privind încălcări ale legii - comunicarea orală sau scrisă de informaţii, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii.

Raportarea se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare puse la dispoziţie de SCDCOC Popăuţi, însă avertizorul în interes public poate alege şi canalele externe de raportare, astfel cum sunt acestea definite în lege.

Potrivit cadrului legal, persoanele care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, au la dispoziție următoarele modalități de raportare:

Astfel, persoanele care aleg să se adreseze pe canalul extern pentru a raporta încălcări ale legii, o pot face prin următoarele modalități:

- prin e-mail la adresa: scdcoc.popauti@asas.ro;
- prin intermediul serviciilor poștale la adresa SCDCOC Popauti, com.Răchiți, str.Principală, nr.312, jud.Botoșani;

Cum sunt protejați avertizorii de integritate?

Potrivit procedurii operaționale privind avertizorii de integritate, adoptate de Agenția Națională de Integritate, persoanele care semnalează faptele de corupție mai sus-menționate beneficiază de protecție, după cum urmează:

- avertizorii în interes public, care au făcut o sesizare convinși fiind de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legii, beneficiază de prezumția de bună-credință, până la proba contrară;
- la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice, companiilor naționale, regiilor autonome de interes național și local, ori a societăților naționale cu capital de stat, au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de Internet a autorității publice, instituției publice sau a unității bugetare, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate;
- în situația în care cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, comisia de disciplină sau alt organism similar va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea;